Lietas Nr. C28335716
Lietas arhīva Nr. C-0902-17/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 7.aprīlī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese M.Miltiņa rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

2016.gada 12.augustā /pers. A/ (turpmāk - prasītājs) cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk– atbildētājs) par naudas piedziņu, kurā pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1651., 1652., 1662., 1756., 1757., 1763., 1765., 1935., 1943.pantiem lūgts tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu 1587.04 *euro,* samaksāto valsts nodevu 238,06 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, izdevumus par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem 100 *euro* un atzīt tiesības prasītājam saņemt 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2012.gada 3.maija līgumu prasītājs izsniedzis atbildētājam aizdevumu par kopējo summu 711.44 *euro*. Par aizdevuma samaksas termiņu noteikts 2012.gada 3.novembris. Parakstot līgumu, atbildētājs apņēmās maksāt prasītājam par aizdevuma lietošanu 3% mēnesī no aizdevuma pamatsummas. Atbildētājs ar aizdevuma līgumu uzņemtās saistības nav pildījis.

Prasītājs nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī norādījis, ka mediācija pirms vēršanās tiesā strīda risināšanai nav izmantota un arī turpmāk to izmantot nepiekrīt.

2016.gada 26.septembrī atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikumu un tam pievienoto dokumentu norakstiem nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai 30 dienu laikā no prasības pieteikuma saņemšanas dienas. Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 30.^{3}nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki netika lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2016.gada 31.oktobrī, nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu 2017.gada 7.aprīlī.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā rakstveida paskaidrojumus par celto prasību. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250 ^{21}.panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 148.pantā paredzētās tiesības –nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa sprieduma pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja aizdevumu 1587.04 *euro* apmērā, kas atbilstoši prasības pieteikumā ietvertajam aprēķinam sastāv no aizdevuma pamatsummas 711,44 *euro,* nolīgtajiem procentiem par aizdevuma lietošanu 711,44 *euro* un likumiskajiem 6 %gadā 164,16 *euro*.

Kā pierādījums lietā iesniegta 2012.gada 3.maija parādzīme (turpmāk arī - Parādzīme), ko parakstījis atbildētājs. Parādzīmē norādīts: "Es, /pers. B/ževs, personas kods /personas kods/, reģistrēts adresē: /adrese A/, faktiski dzīvojošs /adrese B/. Saņēmu naudu no /pers. A/, personas kods /personas kods/, dzīvojoša /adrese C/, piecus simtus latu (500,-Ls) ar procentu likmi 3% mēnesī. Apņemos naudu atdot pilnā apmērā - 500,- Ls līdz 2012.gada 03.novembrim. 2012.gada 03.maijs /pers. B/ževs (paraksts)" (lietas lapa 21-22).

Civillikuma 1504.pants nosaka, ka, darījumu iztulkojot, jāskatās uz darījumā lietoto vārdu nozīmi, un, ja tie nav divējādi saprotami, tad tie ir cieši jāievēro.

Tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai (Civillikuma 1403.pants). Katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma (Civillikuma 1404.pants).

Atbilstoši Civillikuma 1427.pantam darījuma dalībnieka gribas izteikums - uz noteiktu tiesisku seku iestāšanos vērsts privāts gribas izpaudums - ir katra tiesiska darījuma pamatelements. Kamēr griba vēl nav izteikta, tai nav nekāda tiesiska spēka (*sk. E.Kalniņš. Privāttiesību teorija un prakse. Raksti privāttiesībās.- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2005, 137.lpp*.).

Civillikuma 1428.pantā noteikts, ka gribu var izteikt vai nu noteikti, vai klusējot. Noteikti gribu var izteikt vai nu ar vārdiem, mutiski vai rakstiski, vai ar zīmēm, kam ir vārdu nozīme.

Tiesību teorijā ir atzīts, ka (..) paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas pauž parakstītāja piekrišanu (*Prof. Torgāns K., 1431.panta komentārs. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības, Rīga: mans īpašums,40.lpp*.). Savukārt gribai, lai rastos tiesiskas sekas, ir jābūt izteiktai, izrādītai, izpaustai kādā objektīvi uztveramā veidā (*Prof. Torgāns K., 1427.panta komentārs. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības, Rīga: mans īpašums,37.lpp*.).

Izvērtējot lietas materiālos esošo Parādzīmi, tiesa atzīst, ka Parādzīme uzrakstīta tagadnes formā. Tiesai nav pamata secināt, ka Parādzīmē lietotie vārdi būtu lietoti tumši, nesaprotami un/vai pretrunīgi gribas izteikumi vai divējādi saprotami. Lietā iesniegtās Parādzīmes saturs nedod pamatu secinājumam, ka tā tika parakstīta kādas citas nākotnē paredzamas saistības nodrošināšanai, bet liecina par nodibinātajām aizdevuma tiesiskajām attiecībām. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka 2012.gada 3.maijā atbildētājs sastādījis Parādzīmi, kas atbilst tās definīcijai "Parādu apliecinošs

dokuments, ar kuru aizņēmējs izsniedz aizdevējam aizdevumu, minot summas lielumu un atdošanas termiņu". 2012.gada 3.maijā parakstītā Parādzīme nav apstrīdēta, nav atcelta vai atzīta par spēkā neesošu, līdz ar to minētais darījums atzīstams par tiesīgi noslēgtu aizdevuma līgumu Civillikuma izpratnē, saskaņā ar kuru atbildētājs saņēmis no prasītāja aizdevumu 500 Ls jeb 711,44 *euro* apmērā un apņēmies to atgriezt.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizdevuma līgums ir reāllīgums, tā noslēgšanas obligāta sastāvdaļa ir naudas nodošana.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 19.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-280 lietā par naudas summas piedziņu pēc aizdevuma līguma prasības pamata aktīvie fakti ir līguma noslēgšana un naudas summas nodošana aizņēmējam, kas tiesai pie prasības apmierināšanas jākonstatē, lai saistītu šos faktus ar Civillikuma 1943.panta hipotēzi.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds daudzums, kādu viņš saņēmis.

Kā izriet no prasības pieteikuma, atbildētājs noteiktajā termiņā aizdevumu neatgrieza un nav atgriezis līdz šim brīdim. Tā kā tiesai netika iesniegti nekādi pierādījumi, kas apliecinātu, ka atbildētājs no prasītāja aizdevumu nav saņēmis, vai, ka atbildētājs aizdevuma summu prasītājam ir atgriezis, tiesa uzskata, ka nav pamata neticēt prasības pieteikumā norādītajam, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja noīgtos procentus par aizdevuma lietošanu 711,44 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Ar lietas materiālos esošo parādzīmi apstiprinās, ka atbildētājs apņēmies maksāt procentus par aizdevuma izmantošanu, kuru apmērs tika noteikts 3 % mēnesī.

Prasītājs aprēķinot procentus par aizdevuma izmantošanu ir ievērojis Civillikuma 1763.panta pirmajā daļā noteikto, proti, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu un lūdz piedzīt no atbildētāja 711,44 *euro* kas nepārsniedz pamatparāda summu.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami likumiskie procenti par aizdevuma lietošanu, tādā apmērā kā to lūdzis prasītājs – 711,44 *euro* apmērā.

Tiesa apmierinot prasību šajā daļā, ņem vērā to, ka atbildētājs nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus un parāda summu.

Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos procentus 164,16 *euro* par laiku periodu no 03.11.2012 līdz 03.08.2016.

Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu noīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.).

Ņemot vērā to ka puses aizdevuma līgumā ir vienojušās par procentu apmēru (3 % mēnesī), prasība daļā par likumisko procentu 164,16 *euro* piedziņu par laiku periodu no 03.11.2012 līdz 03.08.2016 ir noraidāma.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Ņemot vērā to, ka tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs savas saistības pret prasītāju ir izpildījis, tiesa uzskata, ka ir tiesisks pamats no atbildētāja prasītāja labā piedzīt parādu 1422,88 *euro* apmērā, kas sastāv aizdevuma pamatsummas 711,44 *euro* un noīgtajiem procentiem par aizdevuma lietošanu 711,44 *euro* .

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās parāda pamatsummas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Civilprocesa likuma 33. pantā noteikts, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistīties izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta otrajai daļai ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja sava labā izdevumus par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem 100 *euro* apmērā (lietas lapa 15-16).

Lietas materiāliem pievienots zvērināta advokāta Jāņa Ernstsona biroja 2016.gada 5.augustā izrakstītais rēķins Nr. ZAB 2016-08/05 (lietas lapa 15), kas apliecina, ka prasītājam ir radušies izdevumi par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem 50 *euro* apmērā (lietas lapa 15). Papildus pieteikumam pievienota zvērināta advokāta Jāņa Ernstsona biroja 2016.gada 5.augustā izrakstītā rēķina Nr. ZAB 2016-08/05 kopija (lietas lapa 16). Līdz ar to tiesa atzīst par pierādītiem izdevumus par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem 50 *euro* apmērā.

Ņemot vērā minēto, no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi –valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierinātajam prasījumu apmēram 213,43 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* un pierādītie izdevumi par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem 50 *euro* apmērā, kopā 268,13 *euro*.

Civilprocesa likuma 204.^{1}pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Šis termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Līdz ar to arī nosakāms šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 93., 97., 189.-193., 195., 204.^{1}, 250.^{25} pantu tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, aizdevuma pamatsummu 711,44 *euro,* procentus par aizdevuma lietošanu 711,44 *euro*, valsts nodevu 213,43 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* un izdevumus par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem 50 *euro* apmērā, **kopā 1691,04 *euro***.

Noteikt /pers. A/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/ likumiskos procentus – 6% (seši procenti no simta) gadā, no neatmaksātās pamatparāda summas.

Noraidīt /pers. A/ prasību daļā par likumisko procentu 164,16 *euro* piedziņu.

Noteikt /pers. B/ labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 7.aprīļa, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā, Rīgā Daugavgrīvas ielā 58, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese M.Miltiņa